

گهشتی سیزیف به (ولاتی عهبهس) ی هنا

حمدەی ئەحمدە دەسۇول

(کۆمەدیایەکی شیعەرییە و نەسەر سکرینى میشک نوومايشدەکرئ)

(وینەبیکى سوریالىي)

پزىزىكى ترىپەى دللى پەروانە
گەرۇتىن، بە رۇناھى
چرا ئەبەخشنى
مۇتۇرى بالە فەركەى بەلاتىنەك،
سەرچاواهە و كانىلەي بۇن و شىلەي
..... فابىرىكەى گۈلزارە !

(وینەی زىندۇوی مردوو)

لەزىير دارى زىردا
لە ساي داركۇتەلدا،
چەپقۇپاڭكەوتۇوه
گەلەش؛ گەنلەمۇوى پېشى لاسكە رەگ ھەئەكىشى . . .

(وینەی مردوو)

پېرەزنان،
حەزەرتى بىرسىتى لە جى نزىركەى مەرگا . . .
مرازى زارۇكان بە شەمەنلەقەدرى مەنجەنیق :
بەردو خۇر بەرلەكە . . .

(وینەی مردووی زىندۇو)

درەختى پېرۇز،
لە جىياتى گەللا پەرۇ مۇوج ئەگرى !
* پېرە پىباوان،
ئاد لە سىنهدا سىخناخ بۇو
لە بىيەناؤيدا . دار و سەبىلەي سىگاريان،
لە كادىنى بەر پىشتووپىنيان شەتكەداوه . . .
وەك ساواي نەو، بە گەرۇ گائىن،
گەپپەوي وۇكىيان لە بارەگاي خودا گەرتۇوه
بىن دەستتۇيىز :

نویىشى سەلاتتۇول تەزبىج دادەبەستن . . .
بەلکو خوداش وەك زىيىار سەرەونگۇومى بكا
تەلارى شەختەي پادشايان
كون فەيەكون ھارەي بى،

خوش . . .
خوش . . .
خوش . . . بیتە خوارى !

(سیزیف و گیزەنی پەتاوەشکە)
(وینەی زیندۇو)
بەرەدە خر کە و دریز کۆلە و لووسى
دەر کۆلان و سەرقەبران . . .
لە نیو لە پى داپىرە - سیزیف - دا
ئارەقەی پەژمۇوردەبى و ئەتكىراوى لیبۈھ ئەتكى
ھەر خر کە بەرەدە و بە زنارى كىلى
ھېسک و پرووسکى ھەزارەھا و ھەزارەھا
قووتىلەك شىخ و مەلا فاقۇنىيە زۇ و بىيغەر اندا
خلۇر خلۇر ئەبنەوه . . . !

(بەردەكە نیو چنگى سیزیف)

*بەردەكە / گرتى و . . نەيگرت
ھیوا، ئاوات / ھاتەدى و . . نەھاتەدى
مراز، نياز / قبۇولە، . . قبۇول نىيە . . .
خر کە بەردى مراز و نياز :
بە كىلى كۆتەلە حەززەتدا،
تل . .
تل . .
بەر ئەبنەوه . . . !
خر کە بەردا، بە ئاۋەز و خەيالى خانەنشىندا ھەلئەزىنى و
بە پەشىۋى و بە پەرۋىشى . . . بە راشكاوى
ئارەقەی نیوچەوان و ھەنیھى ئەتكى . . .
ھەر خر کە بەرەدە و : خلۇر . . خلۇر
تلۇر . . تلۇر
خل و تل ئەبىيەوه . . . !

(سیزیف و گیزەنی پەتاپیكە)

پىرە لاوان، مەل ئاسا

حوكى سروشته ؛
سروشته نه فرين . . .
ئەو ياسايىه، ياساي چەپگەرە
ئەفسووس ئەو مىزۇوه بىشایانەي
حوكىم انى و كۆشك و تەلار
قاشىكە لە بەستەلانى ئەم گۆز زەمینە . . .
دىرىۋى پادشايانى كويىرە وەجاخ ؛
بە زېرى لەھى چەرخە دۇراوەكانى مىزۇو
. . . . دەر ئايىندەي ھەرگىز رامالىنە !!
.....

() (لەقتەيەكى ئىيچگار دوور + ئەندىشە) ()
لەمېڭە

نا ھەر لە چەرخى سەھۇلىنى مىزۇوه ووه
ئەو دەمەي ؛ تەنها پادشايان زمانيان پىزا بۇو . . .
- ھەر لە سالانى بەزىن و دۇر انەو . . .
ئەو دەمەي مىزۇوو پادشايان
شىلەي گولۇو كۆيلەيان ئەمۇزى
ئەو دەمەي كۆيلەش،
كىر نۇوشى بۇ ئەھرىيمەنى (شەپ) ئەبرەد
ھەر كۆيلە بۇو ؛
خويىنى كۆيلەي براي ئەمۇزى
لەو كاتەوەي پەتاي شەختە،
ھەر دوو مەملەكتى (ئەقل) و (ھزر) ي پۈوكانەوە
لە جىشۇوندا ؛

(جەھالەت) و (نەفامى) ئاۋەرىدە كرد . . .
ئەو دەمەي كەللەسەرى (میر) و (پادشا) كان
بۇونە كورەزا و دووا وەچەي
گاشەبەرەكەي نىيۇ چىنگى مامە سىزىيف . . .
- دىرىۋى ئاۋەرىدە بۇون بەرپا بۇو
/ ئاۋەرىدە بۇونى مرو /
چىرىۋى مروي بەبەرد بۇو
ئاۋەرىدەي مروي مردوو

* * * *

ئەو کۆیلانەی نەنیو تەننورى نۇوتهك و
مەملەتكە تى ئەشكە نجە و تارمايىدا، ئەبرىسىكانەمەد
بە نرکە و قەلبەزى
تافگەي كوانووی دل و خوينيان
بەدلۈپە فرمىسلى سوتاواي دىيدىيان .
بە قولپى هەلقرچاوى زام و برىنيان،
بوركانى كېپه .
سيلاڭوي ئاڭر .
رۇوبىارى بۇو؛ زۇلە پادشايانى ھەلئەنۇوشى
بەلام گۆي كاسەسەريانى پى قۇوتەدرا . . . ! ! * * *

(لەقتەيەكى نزىك)
رۇوبىار، كىشىودر. رېشانەمەد
زەرييا. . دەرييا،
لېرھوارىش ھىنچىياندا .
- شا ئەھرىيمەن،
كە سەرقانلى داوهت و شايى كىزى ئاسمان بۇو
كىزى پەرى ؛
مارە بىرى گەنج پادشاي ھەور و برووسكە بۇو
ترپە و نرکەي دلى ئەھرىيمەنىش،
لە گۆيى بۇوكى ئاسمانا، ئەزرىنگايمەد
خەونى ئەمرىي،
نۇورى مەرنىي،
پىزىزكى برووسكە بۇو لە چاوانا ئەبرىسىكايمەد
ياساولى شەختەبەندى ئەھرىيمەنىش،
تاراي لە سەر و ملى بۇوكپەرى چاۋ بە ھىستەرەد ئالاند
ھەور گریا . . گریا، گریا.
ئاسمان، تاونا تاۋى سەرخۇش ئەبۇو .
مارشى چەخماخە،
رەشبەلەكى رەھىيلە . .
زەنگى يەكەمین - بىگ بانگ - بۇو
سەرى كۆسمۇسى ور و كاس ئەكرد . . !
گەواڭلە ھەنزاوى ھەزىن . .
ئەستىرەي ھەور و ئەستىرەي باران . .
ئەستىرەي ئەۋىن و ئەستىرەي نىشتىمان . .
يەك لە دواي يەك كۆزىانەمەد ! ! !

(لە قىتە يەكى دوور)

تا نىيۇ قەدى سەدەپ ئى :

ھەر تۆف دابارى

زەمین چۆكى شكا . . .

كەشىيەكەى - نوح - باپىر، لە نىيۇ جۆلانەي لەھى تۆفانى

سەماي ئەكىد

تۆفان ؛ دىيدەي رۇح وھەناوى خاك و دەرياي كۆيىر ئەكىد . . .

لىيزمەھى باران، ھېننە سىنگ و مەمكى چىا و ھەردى

ئارارات لىسايەوه . . .

نىگاي سىست بۇو، وزەدى شېر بۇو . . .

پشتى كۆما، ھەناسەي لىپرا، دلى پووكايمەوه

پورە مىشى نىيۇ بەرۈكى تەرزە و بەفر،

كەوتىنە گىزە . . .

دەستە و يەخەي گۆپكەى سىنگى ھەلتۆقىيۇوي چىا بۇون و

ئەوسا ۋايروس ؛ ۋايروسى دەش لە دايىكبۇو . . .

كاتى پايروس گاكۆلکەى كەد،

گەرای شىرپە نجەي ئەم زەمینەش تروروكا . . .

(دەنگىيەكى دوور)

لە نىيۇ جەرگەى لابۇرى پەترۇلى مىزۇپۇتامىادا ؛

مەرۇ و كرم و دەعبا و مىش، ۋايروس و گەرا

لە شىرى سەوزى - دىجلە و فورات - دا دەميان تەركىد،

شىرو ۋايروس، يەكم كۆكتىلى بۇو

- كۇرپە ئىيان - بەيەك قۇوم فەرىكىد . . . !

ھەردو رووبىارى پەلكە زىپەنەي بەددۇم

يەك چاواڭ و كانىلەي ئەزەلەتى مەرگ و مەردن بۇون

مەردن و زىيان بۇون . . .

بانگەوازى لە دايىكبۇونى يەكم ئىنسانى مەردووی لىيۇه درا

نا يەكم ئىنسانى مەردووی زىندۇو !! . . .

يەكم مەرۇ ؛

لە مەنداڭانى ئەم خاڭەدا لەبارچوو كە پىيى يېڭىن - شەرقۇل ئەسوھەخ -

(مەرۇي كۆتەل،

ئەھرىيەنلى كورتەبنە . . .

كورتەبنە كۈلەكان . . .

لە نىيۇ ھېلکەى گەماراوى دايىناسۇردا،

له نیو پزیزکی نووتهکدا، سهريان ههندا !
(لهقته . وینه . دنگ)

بهزهبری چهرخی سههولبەندانی میژوو
ژیان گاشەبەردیکە و
ھەروەك ئەستىرەك و گۆمی نیو کەللەسەرى
پادشای مەملەکەتى شەختە . . .
ژیان گاشەبەردە و، کازەلەش گاشەبەرد
له هوپەی بەرگەرداوى مروی ھەردەم كۆيلەدا
بە قەببەزە و تاۋىگەي كوانۇوی خوينساوی مەبیو دا
ھارەياندى و ئەكەونە خوار . . .
بە رووبارى ئەشكى ھەلقرچاوا ؟
بە لەھى قولپى زام و بريينا . . .
دلىپە . دلىپە . . .
كەللەسەرى وەچەي مەدوو . . ئەر زىئە خوار . . !

(دنگى نزىك)

چاو وەك چيا ؛
كاسەسەر ھەروەك گاشەبەرد
گاشەبەرد ئەللەسەرى - بى ھزر و ئاۋەز -
نا . . ! كازەلەي پېر لە گۇو . . .
بە نیو تىشكى سەرابى ولات و
مەملەکەتى شەختەما رۇچۇو . . . !
مېشكى ئىنسانى مەدوو . . .
ھەروەك بارە گويىزى پۈچى سەر پشتى
كۆماوىي مامە سىزىف
خەرەيان دى
خلۇر . . خلۇر . . .
تلۇر . . تلۇر . . .
دە . . كە . . ونە . . خو . . ار . . !

(دنگىكى نزىكتىر)

ولاتىكى سەراپا بەركەمال بە مرۇقى بى كەللەسەر
كاسەسەريش، وەك گاشەبەرد
(گاشەبەردى عەگال بەسەر،
كەللەسەرى عەمام لەسەر
ھىشكى زىندىووی (تارمايى) جامانە بەسەر . .)

هیی.. هیی

هیی ولات.. هیی مرؤ!

ئای کەللەسەر.. ئای گاشەبەرد!!

ئاخ..!

هیی..!

چیا و هەردی سیخناخ بە گاشەبەرد!

(دەنگى خۆم)

ئای !!

ئای ژیانى بىھوودە!

هیی..! چیا و هەردی بىھوودە!

- ھیسکى زىندۇو، بە دەشت و كىيۇي

ولاتى عەبەسا ھەئەزىزى و تل ئەخوا..

مرؤى مەردوو، گاشەبەردی مرؤىيەكى لەبارچوو و

بەدەم ھەرد و زنارى ولاتى شەختە بۇوما

وا بەسەر قەئېھەزەو

تافگەي رووبارى نەفرىينا

وا بە نىيوجۆگەلە و

چەمى دلى ھىلاكى سىزىفا

ھەر كەللەسەرە و،

ئەمېستاش بىيۇچان،

پىچ و لوول ئەخوا.. . !!!

راقەي ھەندى ووشە :

ئاوهز : ئەقل ، ژىيرىي .

بەلاتىنگ : پەپوولە، پەروانە .

ئاھو : 1- ژان، ئازاز . 2- پەتا، درم.

نەو : نوى، تازە.

ھىلۇون : ھىلانە .

لەھى : لافاو، سىلّاو .

کاژەلە : كاسەسەر، كەللەسەر.

کۆسمۆس : گەردوون، دونیا .

بیگ بانگ : تیۆرى تەقینەوەی خۇر و ئافەریدەبۈونى گەردوون .